

SKOLFS 2022:199

Utkom från trycket
den 10 juni 2022

**Föreskrifter
om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS
2014:65) om ämnesplan för ämnet manuell
mönsterkonstruktion i gymnasieskolan och inom
kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå;**

beslutade den 17 maj 2022.

Med stöd av 1 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039) och 2 kap. 13 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning föreskriver Skolverket i fråga om Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2014:65) om ämnesplan för ämnet manuell mönsterkonstruktion i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå att 1 § och bilagan till föreskrifterna ska ha följande lydelse.

1 § Av 1 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039) och 2 kap. 13 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning framgår att det för varje ämne ska finnas en ämnesplan. Av ämnesplanen ska det framgå ämnets syfte, vilka kurser som ingår i ämnet, det centrala innehållet för varje kurs, hur många gymnasiepoäng varje kurs omfattar och betygskriterierna för varje kurs.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2022.

På Skolverkets vägnar

PETER FREDRIKSSON

Anette Levin

Manuell mönsterkonstruktion

Ämnet manuell mönsterkonstruktion behandlar konstruktion av mönster, vilket är en förutsättning för tillverkning av kläder. Vid konstruktion av mönster krävs ett helhetstänkande där nyttoaspekter förenas med känsla för material, form och funktion. Ämnet har även ett kreativt inslag och behandlar hur man omsätter kreativa idéer i färdiga mönster.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet manuell mönsterkonstruktion ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om och färdigheter i mönsterhantering och att konstruera mönster. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmåga att uppfatta människors olika kroppsformer och sätt att röra sig samt förmåga att se sambandet mellan mönsterframställning och kroppens form. Eleverna ska ges möjlighet att utveckla färdigheter i att skapa mönster till plagg som uppfyller krav på passform och funktion. Praktiska övningar och användning av manualer ska ingå i undervisningen för att eleverna ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att konstruera och förändra mönster.

Undervisningen i ämnet manuell mönsterkonstruktion ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

1. Kunskaper om och färdigheter i att konstruera och förändra mönster.
2. Förståelse av och färdigheter i att använda fackspråk.
3. Färdigheter i att arbeta ergonomiskt och med hänsyn till miljö, arbetsmiljö och säkerhet.

Kurser i ämnet

Mönsterkonstruktion 1, 100 poäng.

Mönsterkonstruktion 2, 100 poäng, som bygger på kursen mönsterkonstruktion 1.

Mönsterkonstruktion 1, 100 poäng

Kurskod: MNUMON01

Kursen mönsterkonstruktion 1 omfattar punkterna 1–3 under rubriken Ämnets syfte. I kursen behandlas grundläggande kunskaper i ämnet.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Måttagning och storlekssystem.
- Grundkonstruktioner.
- Mönsterförändringar utifrån grundmallar.

- Mönsterförändringar utifrån olika kroppsformer.
- Framställning av mönster utifrån den färdiga produktens användningsområde.
- Fackspråk för att förstå och använda instruktioner och tekniska beskrivningar, till exempel manualer.
- Ergonomiskt, säkert och arbetsmiljömässigt arbetssätt.

Betygskriterier

Betyget E

Eleven tolkar **i samråd** med handledare arbetsuppgifter samt gör en **enkel** planering av sitt arbete. Eleven organiserar och genomför sitt arbete **med viss säkerhet**. **I samråd** med handledare väljer eleven material och konstruktionsmetoder utifrån den tänkta slutprodukten.

I sitt arbete kommunicerar eleven kring idéer och estetisk utformning med hjälp av **enkla** skisser och ritningar, ger förslag på alternativa lösningar och gör **i samråd** med handledare konstruktioner och **enkla** mönsterförändringar.

Eleven använder **i samråd** med handledare **och med viss säkerhet** konstruktionsmetoder och uppnår resultat **med en** teknisk och estetisk kvalitet **som går att använda i det avsedda sammanhanget**. Under arbetet upptäcker och löser eleven **i samråd** med handledare eventuella problem som uppkommer. Eleven beskriver **översiktligt** sin arbetsprocess och sitt resultat samt värderar dessa med **enkla** omdömen. Beskrivningen innehåller **enkla** förslag på förbättringar av arbetsprocessen. I beskrivningen använder eleven **med viss säkerhet** relevanta **facktermer**.

Eleven arbetar på ett ergonomiskt riktigt sätt.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven tolkar **efter samråd** med handledare arbetsuppgifter samt gör en **genomarbetad** planering av sitt arbete. Eleven organiserar och genomför sitt arbete **med viss säkerhet**. **Efter samråd** med handledare väljer eleven konstruktionsmetoder utifrån **materialens egenskaper och** den tänkta slutprodukten.

I sitt arbete kommunicerar eleven kring idéer och estetisk utformning med hjälp av skisser och ritningar, ger förslag på alternativa lösningar och gör **efter samråd** med handledare konstruktioner och mönsterförändringar.

Eleven använder **med viss säkerhet** konstruktionsmetoder och uppnår resultat **med en** teknisk och estetisk kvalitet **som fungerar väl i det avsedda sammanhanget**. Under arbetet upptäcker och löser eleven **efter samråd** med handledare eventuella problem som uppkommer. Eleven beskriver **utförligt** sin arbetsprocess och sitt resultat samt värderar dessa med **enkla**

omdömen. Beskrivningen innehåller **välgrundade** förslag på förbättringar av arbetsprocessen. I beskrivningen använder eleven **med viss säkerhet** relevant **fackspråk**.

Eleven arbetar på ett ergonomiskt riktigt sätt. **Eleven utvärderar sin egen arbetsmiljö med enkla omdömen samt ger välgrundade förslag på förbättringar av arbetsmiljön.**

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven tolkar **efter samråd** med handledare arbetsuppgifter samt gör en **genomarbetad** planering av sitt arbete. Eleven organiserar och genomför sitt arbete **med säkerhet**. **Efter samråd** med handledare väljer eleven konstruktionsmetoder utifrån **materialens egenskaper och** den tänkta slutprodukten.

I sitt arbete kommunicerar eleven kring idéer och estetisk utformning med hjälp av **utförliga och noggranna** skisser och ritningar, ger **välgrundade** förslag på alternativa lösningar och gör **efter samråd** med handledare konstruktioner och **komplexa** mönsterförändringar.

Eleven använder **med säkerhet** konstruktionsmetoder och uppnår resultat **som uppfyller höga krav** på teknisk och estetisk kvalitet. Under arbetet upptäcker och löser eleven **efter samråd** med handledare eventuella problem som uppkommer, **efter att ha övervägt alternativa lösningar**. Eleven beskriver **utförligt och nyanserat** sin arbetsprocess och sitt resultat samt värderar dessa med **nyanserade** omdömen. Beskrivningen innehåller **välgrundade och nyanserade** förslag på förbättringar av, **och alternativa tillvägagångssätt i**, arbetsprocessen. I beskrivningen använder eleven **med säkerhet** relevant **fackspråk**.

Eleven arbetar på ett ergonomiskt riktigt sätt. **Eleven utvärderar sin egen arbetsmiljö med nyanserade omdömen samt ger välgrundade och nyanserade förslag på förbättringar av arbetsmiljön och hur hon eller han själv kan bidra till dessa.**

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Mönsterkonstruktion 2, 100 poäng

Kurskod: MNUMON02

Kursen mönsterkonstruktion 2 omfattar punkterna 1–3 under rubriken Ämnets syfte. I kursen behandlas fördjupade kunskaper i ämnet.

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Gradering. I samband med det behandlas internationella mönster- och storlekssystem.
- Mönsterförändringar utifrån figuravvikelse.
- Modellkonstruktion och modellutveckling utifrån tekniska plaggskisser.
- Mönsterkonstruktion utifrån den färdiga produktens användningsområde samt estetiska och tekniska produktkrav.
- Fackspråk för att kommunicera inom branschen och med kunder.
- Ergonomiskt, säkert och arbetsmiljömässigt arbetssätt.

Betygskriterier

Betyget E

Eleven tolkar **i samråd** med handledare arbetsuppgifter samt gör en **enkel** planering av sitt arbete. Eleven organiserar och genomför sitt arbete **med viss säkerhet**. **I samråd** med handledare väljer eleven material och konstruktionsmetoder utifrån den tänkta slutprodukten.

I sitt arbete kommunicerar eleven kring idéer och estetisk utformning med hjälp av **enkla** skisser och ritningar, ger förslag på alternativa lösningar och gör **i samråd** med handledare **enkla** konstruktioner och mönsterförändringar.

Eleven använder **i samråd** med handledare **och med viss säkerhet** konstruktionsmetoder och uppnår resultat **med en** teknisk och estetisk kvalitet **som går att använda i det avsedda sammanhanget**. Under arbetet upptäcker och löser eleven **i samråd** med handledare eventuella problem som uppkommer. Eleven beskriver **översiktligt** sin arbetsprocess och sitt resultat samt värderar dessa med **enkla** omdömen. Beskrivningen innehåller **enkla** förslag på förbättringar av arbetsprocessen. I beskrivningen använder eleven **med viss säkerhet** relevanta **facktermer**.

Eleven arbetar på ett ergonomiskt riktigt sätt.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven tolkar **efter samråd** med handledare arbetsuppgifter samt gör en **genomarbetad** planering av sitt arbete. Eleven organiserar och genomför sitt arbete **med viss säkerhet**. **Efter samråd** med handledare väljer eleven konstruktionsmetoder utifrån **materialens egenskaper och** den tänkta slutprodukten.

I sitt arbete kommunicerar eleven kring idéer och estetisk utformning med hjälp av skisser och ritningar, ger förslag på alternativa lösningar och gör **efter samråd** med handledare konstruktioner och mönsterförändringar.

Eleven använder **med viss säkerhet** konstruktionsmetoder och uppnår resultat **med en** teknisk och estetisk kvalitet **som fungerar väl i det avsedda sammanhanget**. Under arbetet upptäcker och löser eleven **efter samråd** med handledare eventuella problem som uppkommer. Eleven beskriver **utförligt** sin arbetsprocess och sitt resultat samt värderar dessa med **enkla** omdömen. Beskrivningen innehåller **välgrundade** förslag på förbättringar av arbetsprocessen. I beskrivningen använder eleven **med viss säkerhet** relevant **fackspråk**.

Eleven arbetar på ett ergonomiskt riktigt sätt. **Eleven utvärderar sin egen arbetsmiljö med enkla omdömen samt ger välgrundade förslag på förbättringar av arbetsmiljön.**

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven tolkar **efter samråd** med handledare arbetsuppgifter samt gör en **genomarbetad** planering av sitt arbete. Eleven organiserar och genomför sitt arbete **med säkerhet**. **Efter samråd** med handledare väljer eleven konstruktionsmetoder utifrån **materialens egenskaper och** den tänkta slutprodukten.

I sitt arbete kommunicerar eleven kring idéer och estetisk utformning med hjälp av **utförliga och noggranna** skisser och ritningar, ger **välgrundade** förslag på alternativa lösningar och gör **efter samråd** med handledare **komplexa** konstruktioner och mönsterförändringar.

Eleven använder **med säkerhet** konstruktionsmetoder och uppnår resultat **som uppfyller höga krav på** teknisk och estetisk kvalitet. Under arbetet upptäcker och löser eleven **efter samråd** med handledare eventuella problem som uppkommer, **efter att ha övervägt alternativa lösningar**. Eleven beskriver **utförligt och nyanserat** sin arbetsprocess och sitt resultat samt värderar dessa med **nyanserade** omdömen. Beskrivningen innehåller **välgrundade och nyanserade** förslag på förbättringar av, **och alternativa tillvägagångssätt i**, arbetsprocessen. I beskrivningen använder eleven **med säkerhet** relevant **fackspråk**.

Eleven arbetar på ett ergonomiskt riktigt sätt. **Eleven utvärderar sin egen arbetsmiljö med nyanserade omdömen samt ger välgrundade och nyanserade förslag på förbättringar av arbetsmiljön och hur hon eller han själv kan bidra till dessa.**

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.